

Vážení čtenáři,

časné jaro nás láká ven a do přírody, ožívají hrady a zámky, blíží se Velikonoce, svátky jara. V mnoha obcích Mikroregionu Bystřička vás naučí uplést pomlázku a připomenou velikonoční zvyky. Událostí jara bude opět vypravení cestovního kočáru po obcích a městech našeho regionu v čele s cechmistrem panem Václavem Obrem. Na zahájení turistické sezóny se připravují například na hradě Šternberk, přinášíme rozhovor s režisérem Jindřichem Andršem o jeho novém dokumentu Tělo-duše- pacient, zajímavé budou komentované prohlídky s architektem Lumírem Lýskem. Jedním s triumfů ochránářské

práce v ZOO na Svatém Kopečku je chov daňka mezopotámského. Pestré budou kulturní akce na Konicku, přilétají první špačci, skřivani a čejky. Ekocentrum Iris Vás pozve například do rozkvetlých lužních lesů Litovelského Pomoraví, nebo na vycházku lesoparkem Hloučela, který byl vysázen před 110 lety. V barevné verzi můžete náš měsíčník sledovat na www.kcolomouc.cz. Děkujeme všem, kteří si obnovili předplatné našeho časopisu. Pěkné jaro přeje přejeme hezký a úspěšný rok 2024.

Redakce

- Drobné památky Seloutek
- Knihovna města Olomouce
- Zahájení sezóny na hradě Šternberku
- Jindřich Andrš

VÝZVA VEŘEJNOSTI

Muzeum historických kočárů v Čechách pod Kosířem představuje veřejnosti ve svých sbírkách jedinečný soubor pohřebních vozů, který dokládá vrchol umu stavitelů kočárů. Záchrana a restaurování těchto dnes vzácných kočárů trvá již 30 let a stále pokračuje. K nim zpracováváme pozoruhodnou historii výrobců pohřebních vozů i jejich provozovatelů. Pro doplnění informací o POHŘEBNÍM ÚSTAVU MORAVIA OLOMOUC žádáme tímto širokou veřejnost o spolupráci a pomoc při hledání fotografií pohřbů z Olomouce a okolí, na kterých je zachycen pohřební vůz tažený koňmi.

Pohřební ústav MORAVIA otevřel 1. května 1906 Alois Werner v části Hodolany a v městě Olomouci, 1. července 1924 si pronajmul Pohřební ústav Alois Matějček, který od roku 1900 provozoval na území města Olomouce rozvoz mléka a potravin. Kancelář si zřídil v ulici Riegrova 31. V roce 1934 Alois Matějček zemřel a pohřební ústav převzala manželka Františka Matějčková a ústav se přejmenoval na Pohřební ústav Moravia, Matějčková a spol., Olomouc. V roce 1949 by ústav znárodněn. Za dobu svého působení vypravil pohřební ústav velké množství pohřbů, mezi ně patřil 14. 2. 1933 pohřeb Josefa. J. Andra zakladatele obchodní společnosti Ander a syn Olomouc, známější pod zkratkou ASO.

Fotografie z pohřbů zasílejte je na adresu:

Muzeum historických kočárů náměstí Svobody 377
Čechy pod Kosířem 79858

Nebo elektronicky na: vaclav.obr@seznam.cz, milan.novak@volny.cz

Za pomoc děkuje Václav Obr.

Generální partner
Olomoucký kraj

2024

UDÁLOST JARA

2024

sobota 23. 3. 2024

Muzeum kočárů slavnostně vypravuje cestovní kočár po pamětihodných místech Olomouckého kraje. Do vaší obce, či města zavítá historický kočár vezoucí vídeňského operního pěvce Martino, urozenou společnost dávné doby v čele s váženým cechmistrem kočárnickým a v doprovodu jízdní hlídky 1. hulánského regimentu pro ochranu všech cestujících.

Trasa jízdy včetně zastávek kočáru

příjezd	odjezd
7:30	Obec Čechy pod Kosířem – Muzeum kočárů – zapřahání koní
8:30	Obec Pěncín
9:30	Obec Přemyslovice
10:00	Obec Růžov
10:45	Obec Stražisko
11:30	Obec Čunín
12:00	Obec Křemeneč
12:45	Město Konice – představení kočáru – krmení koní
14:00	Obec Budětsko
15:00	Obec Laškov přes Kandia
16:15	Obec Drahanovice přes Ludětov
17:15	Obec Slatinice – Lázně Slatinice – přepřahání koní
18:15	Obec Slatinky
19:30	Obec Čechy pod Kosířem přes horu Kosíř – vypřahání koní

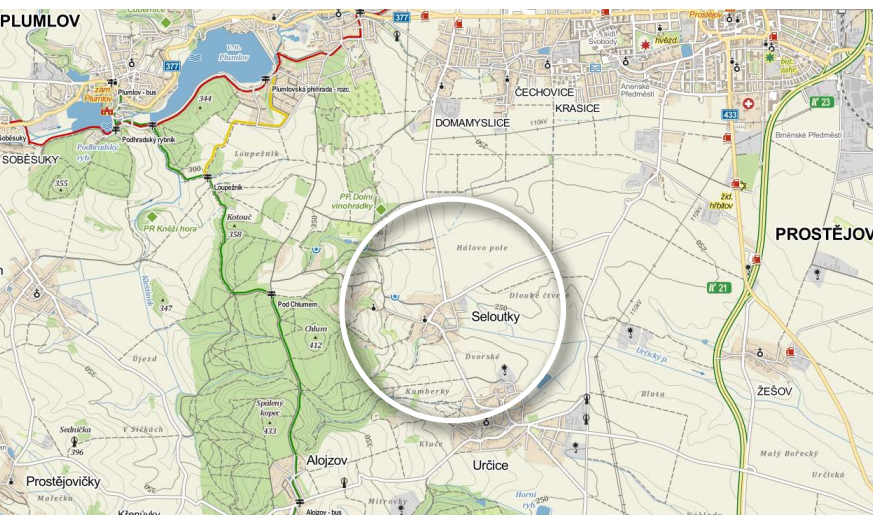
Nenechte si ujít tento cestovní kočár plný překvapení a s ním i kouzlo dávné doby. Akci podpořily obce, Lázně Slatinice, město Konice a Olomoucký kraj. 29. března 2024 otevíráme v muzeu kočárů novou expozici kočárů z filmů a pohádek. Přijďte se podívat na největší kočár z filmu Marie Terezie, nebo na kočár z pohádky S čerty nejsou žerty.

Na tyto mimořádné události vás srdečně zve Václav Obr.

www.historickekočary.cz

Prostějov jih

Drobné památky Seloutek

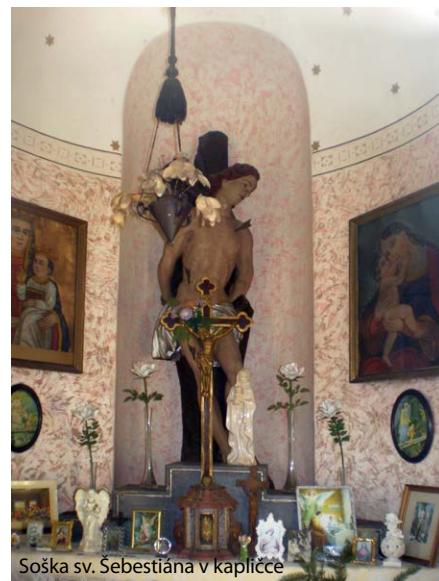

Seloutky jsou malá obec ležící 5 km jihozápadně od Prostějova. Její poměrně velký katastr má tvar klínu, který se směrem k lesu na západě rozšiřuje. Nejvyšším místem je vrch Chlum s výškou 412 m.n.m. Je to archeologicky velmi zajímavá oblast, nejstarší nálezy pocházejí z mladší doby kamenné, z období lidu kultury lineární keramiky. Potom se zde střídaly další pravěké kultury až po rané slovanské osídlení. Mimořádnou lokalitou je poloha U pláňky, kde bylo nalezeno čtyřnásobné opevnění ze tří období pravěku a raného středověku.

První písemná zmínka o Seloutkách pochází z roku 1325, kdy ji uvádí v listině král Jan Lucemburský. Část majetku patřila klášteru sv. Jakuba a po jeho zrušení olomouckým biskupům. Místní vladkové si zde vystavěli v místě nad Žlíbkem tvrz, která je připomínána ještě v roce 1493. Teh-

Kaplička sv. Šebestiána nad vinohrady

Soška sv. Šebestiána v kapličce

Kaple Nanebevzetí Panny Marie na návsi

dy Seloutky získali páni z Pernštejna a tím připadly k Plumlovskému panství. Vojtěch z Pernštejna daroval v roce 1558 obci pozemky pro zřízení vinohradů. Listina zvaná „Vejpis obdarování hor selitských“ uvádí práva a povinnosti majitelů vinohradů. V roce 1599 se majiteli stali Lichtenštejnové, kterým patřily až do zrušení poddanství. Název obce byl původně ve tvaru Selutice, podle staročeského selutit – být na sebe zlý.

V obci dnes najdeme dvě zajímavé kaple, několik kamenných křížů, pomník a množství svatých obrázků na sloupcích a na stromech. Už v roce 1670 se v Seloutkách připomíná kaple sv. Vavřince, patrona vinařů, která stávala za obcí směrem k Domamyslicím, ale ta se nedochovala. Dnes stojí uprostřed obce na vyvýšeném

místě kaple Nanebevzetí Panny Marie. Už v polovině 18. století si chtěli zdejší občané postavit kapli a sbírali na ní peníze. V roce 1784 jim sbírku 656 zlatých dal zabavit císař Josef II. Peníze tehdy skončily v Náboženském fondu. Druhý pokus v roce 1802 již vyšel, na kapli přispěl i kníže Lichtenštejn. Do kaple byl umístěn na oltář obraz Madony – Panny Marie Seloutské, která brzy získala pověst, že uzdravuje nemocné, hlavně oči. Zprávy o uzdravení se roznesly do okolí a na poutě sem v procesích přicházeli věřící z Hané. Mše se konaly na svátek Panny Marie 15. srpna, tedy brzy po žních, kdy se sedláci chválili sklizeným obilím. Protože se na pouti prodávaly ve velkém kvašáky, říkalo se jí také okurková pouť.

Nad obcí stojí ve svahu nad bývalými vi-

Socha Panny Marie Lourdské

Drobné památky Seloutek

Obrázek Panny Marie na místě smrti Františky a Jaroslavy Kaprálové

nohady druhá kaplička, která je zasvěcená sv. Šebestiánovi. Kapli se soškou sv. Šebestiána, ochránce proti moru si zdejší obyvatelé vystavěli v roce 1836. Podle pověsti je ochránila před morem, když v Určicích tehdy zemřelo několik desítek osob a v Seloutkách ani jediná.

U kaple na návsi stojí kamenný kříž, který byl v roce 1867 postaven dobrodinci na památku Jana a Barbory Svobodových, kteří rok předtím zemřeli na cholera, kterou tehdy přinesli do obce prusští vojáci. Vedle kříže stojí na kamenném podstavci socha Panny Marie Lourdské, kterou nechala v roce 1895 postavit selka Anna Kopečná.

Na návsi ještě najdeme pomník obětem první světové války se dvanácti jmény padlých, který byl odhalen v roce 1928. V roce

Kamenný kříž z r.1867 u kaple

Kamenný kříž z roku 1909

1945 k němu přibyla pamětní deska obětem druhé světové války. Malý pomník s pamětní deskou zdejšímu rodákovi, významnému jazykovědci Františku Kopečnému byl odhalen v roce 2009.

Nejstarší kříže bývaly dřevěné a postupně je nahrazovaly kříže kamenné. Také dřevěný kříž za obcí u silnice do Prostějova byl nahrazen pískovcovým. Z latinského nápisu se zachovalo na podstavci jen několik písmen a letopočet 1794. Dříve u něj rostla mohutná lípa, která je již minulostí. Další kamenný kříž u této silnice za křižovatkou je mladší. Postavili jej manželé Florián a Anna Kaprálovi v roce 1908. Na konci války byli u něj pohřbeni dva němečtí vojáci. Mezi těmito dvěma kříži můžeme vidět svatý obrázek na sloupku. Je na něm Panna Marie a připo-

Pomník obětí válek

Kamenný kříž z roku 1794 u silnice k Prostějovu

miná tragickou smrt dvou žen z jedné rodiny. Obě zemřely za bouře na poli, po zásahu bleskem, avšak v rozmezí mnoha desítek let. První zahynula v roce 1867 Františka Kaprálová, druhou byla v roce 1958 Jaroslava Kaprálová.

Dva kamenné kříže již zmizely, základy jednoho můžeme vidět u silnice z Určic do Prostějova, po kříži u pomníku padlých, který byl zničen v roce 1960, již nezůstalo nic.

Další svaté obrázky najdeme na sloupcích nebo stromech nad vesnicí. Na lipě je u polní cesty zavěšen obrázek Panny Marie. Nedaleko v lomu zvaném Špičákova skála zahynul v roce 1926 dělník Jan Rádsetoual. Obrázek byl obnoven v roce 1995.

Nahoře pod lesem je místo, které je spojeno také s tragickým příběhem. Bývala tu soška a obrázek sv. Trojice na památku smrti hajného Vincence Brünnera v roce 1816. Hajný ve službách plumlovské vrchnosti urazil panského úředníka. Byl suspendován a protože neměl obživu šel

Pamětní deska Františku Kopečnému

ČSOP – Ekocentrum Iris plánuje na březen tyto akce:

Zatopený lom u Drysic

středa 6. března

Vycházka nejen pro seniory. Z Drysic se vydáme do Želče, cestou navštívíme zatopený lom Drysic, kde se natáčely scény z některých filmů i pohádek. Ráno společný odjezd autobusem do Drysic v 10:00 (st. č. 8). Návrat ze Želče po 13. hod. Délka trasy asi 5 km. Poplatek 40 Kč.

Po stopách dolování železa

sobota 9. března

Netradiční putování okrajem vojenského újezdu povede ze Stínavy do Hamer pod vedením Martina Synka. Ze Stínavy se vydáme ke studánce Nad Stínavou, odtud pokračujeme lesní cestou až k proslulé repešské štole, v minulosti známé dolováním železné rudy a nálezy silurských břídlíc s graptolitovou faunou, jediné lokality svého druhu na Moravě. Odtud sejdeme dolů Repešským žlebem a podél říčky Hloučely dojdeme do Hamer. Ráno společný odjezd autobusem do Stínavy v 8:25 (st. č. 11), návrat autobusem z Hamer v odpoledních hodinách. Délka trasy 10-12 km. Poplatek 50 Kč/osoba.

Jarní prázdniny – příměstský tábor

11.-15. března v Ekocentru Iris

Pro žáky 1.-5. třídy ZŠ. Děti čekají vycházky, pokusy, pohybové aktivity, poznávání přírody, hry na zahradě aj. Cena 2400 Kč, v ceně je zahrnutý pedagogický dozor, 2 svačiny, oběd, pitný režim, program, veškerý výtvarný materiál apod. Na tábor je potřeba se předem přihlásit, elektronická přihláška je na našem webu

Drobné památky Seloutek

opakovaně prosit o návrat do služby. Když byl odmítnut, spáchal na tomto místě sebevraždu. Manželka a sousedé mu potom postavili sošku sv. Trojice. Svatý obrázek byl obnoven v roce 1995.

Na katastru Seloutek je také plechový křížek v místě zvaném „U chlupaté borovice“. V roce 1931 tu spáchali sebevraždu dva milenci z Rakovníka. Další svatý obrázek se sv. Josefem byl v lese věnován smrti Josefa Koláře z Krumsína v roce

www.iris.cz nebo na facebooku Ekocentrum Iris.

Tajemství skal

úterý 12. března

Vycházka o jarních prázdninách pro rodiny s dětmi povede na skalnatý vrchol Zlechov nad Plumlovskou přehradou. Zde budeme hledat tajemné vzkazy ukryté ve skalách, jejichž hledání se neobejde bez překonávání různých překážek. Na konci nás možná čeká i poklad. Ráno sraz na autobusové zastávce Mostkovice kino v 9:40 hod. (vhodný autobus odjíždí z Prostějova v 9:20 ze st. č. 10). Vycházku ukončíme v Plumlově po 13. hod. Délka trasy asi 5 km. Poplatek 40 Kč/dítě.

Jarní vycházka za sněženkami a bledulemi

středa 13. března

Vycházka nejen pro seniory do okrajové části Litovle Tři Dvory, odkud se pojedeme rozkvétajícím lužním lesem Litovelského Pomoraví. Vycházku ukončíme v Litovli. Ráno společný odjezd přímým vlakem do Červenky v 10:01, návrat z Litovle do Prostějova mezi 15:00 až 15:45 hod. Délka trasy dle zájmu a počasí 6-8 km. Poplatek 40 Kč.

Za květenou evropských hor

úterý 19. března od 16 hod. v Ekocentru Iris

Beseda s Jaroslavem Podhorným spojená s promítáním fotografií z botanických exkurzí ZO ČSOP Hořepník za vzácnými rostlinami Evropy. Vstupné dobrovolné.

1915. Rodina jej zavěsila na památku v roce 1945, 30 let po jeho smrti. Křížek v lese je také v místě „Nad Kozenci“, na místě tragické smrti Josefa Šťastného v roce 2005, když na něj spadla bříza. Posledním místem, kde byla pamětní deskou doložena smrt je studánka Libuška, u níž zemřela paní Jenovfa Kořínková v roce 2000. Další studánka zvaná „Ve žlábku“ měla podle pověsti uzdravovat, hlavně léčit oči.

Naučnou stezkou Elišky z Kunštátu

středa 20. března

Vycházka nejen pro seniory povede z Odrlic do Cakova. Cestou uvidíme 2 technické památky – sušárnu chmele v Odrlicích a zidky proti povodním v Seničce. Dále pokračujeme naučnou stezkou Elišky z Kunštátu až ke Svaté vodě u Cakova. Vycházku ukončíme v Cakově. Ráno společný odjezd vlakem do Odrlic v 8:02, návrat do Prostějova ve 13:45. Délka trasy 6-7 km. Poplatek 40 Kč.

Jarní Litovelské Pomoraví

sobota 23. března

Vycházka pro veřejnost povede tentokrát z Litovle přes Národní přírodní rezervaci Vrapač k Novým Zámkům, poté se vydáme ke Svaté vodě Čerlinka a od ní dojdeme až do Červenky. Cestou budeme pozorovat rozkvétající lužní lesy. Ráno sraz na vlakovém nádraží Litovel město v 9:30 (vhodný vlak z Prostějova jede v 8:02, nastupujte do zadního vagonu!). Ukončení vycházky v Července, případně v Litovli po 13. hod. Délka trasy asi 10 km. Poplatek 50 Kč/osoba.

Koniklece nad Plumlovem

úterý 26. března

Vycházka pro méně zdatné seniory povede na vrch Čubernici a odtud k blízké lokalitě U Jasének, na obou těchto lokalitách by měly kvést ohrožené koniklece. Poté sejdeme do Plumlova. Ráno společný odjezd autobusem na zastávku

Při toulání po památkách Seloutek poznáte místa tragické smrti, ale i místa s léčivou mocí, bývalé vinohrady a místa s dalekým výhledem. Léčivou moc má také Starorežná z Prostějova. Nejstarším majitelem domu „U zeleného stromu“, kde palírna sídlí byl Hajný Jež ze Seloutek, který je doložen již v roce 1518.

Ján Kadlec

ČSOP – Ekocentrum Iris plánuje na březen tyto akce:

Plumlov-přehrada v 9:20 (st. č. 10). Návrat autobusem z Plumlova kolem 13. hod. Délka trasy 3-4 km, tempo vycházky bude pomalé. Poplatek 20 Kč/osoba.

Lužním lesem do Hynkova

středa 27. března

Vycházka nejen pro seniory lužními lesy Litovelského Pomoraví mezi Střením a Hynkovem. Ráno společný odjezd v 10:01 přímým vlakem do Střeně. Projedeme Střen a vydáme se podél řeky Moravy rozkvétajícími lužními lesy do Hynkova. Návrat autobusem z Hynkova přes Olomouc do 14:30 hod. Délka trasy asi 5 km. Zájemci si mohou vycházku prodloužit až do Horky n. Moravou, odkud je

možný návrat vlakem mezi 15. a 16. hod., celková délka této trasy je 10 km. Poplatek 40 Kč.

Hledání jara na Hloučele

čtvrtek 28. března (velikonoční prázdniny)

Jarní vycházka Hloučelou pro rodiny s dětmi je první letošní akcí, kterou si připomeneme 110 let od vysazení tohoto lesoparku. Společně hledání příznaků jara doplníme dalšími hravými aktivitami pro děti i dospělé. Ráno sraz u Cavala v 9 hod. Vydáme se podél Hloučely, dojdeme k velké louce za hypermarktem Albert a odtud se vrátíme zpátky, vycházku ukončíme U Abrahámka.

Délka trasy asi 3 km. Poplatek 40 Kč/dítě.

Mravenečci

každý čtvrtek od 15 do 17 hod.

Příjemně strávené odpoledne pro maminky na mateřské dovolené a další rodinné příslušníky s malými dětmi. V budově Ekocentra Iris bude připravena herna s Montessori hračkami, plyšáky, tvořivými aktivitami apod. Rodinné vstupné 100 Kč (dospělý + max. 2 děti). Doporučený věk dětí 0-5 let.

Kontakt:

ČSOP, Ekocentrum Iris

Husovo nám. 67,
796 01 Prostějov
tel. 603 730 594, 737 898 777
e-mail: iris@iris.cz
www.iris.cz, FB: Ekocentrum Iris

Akce Ekocentra Iris finančně podporuje **Statutární město Prostějov**.

Moravský ornitologický spolek – středomoravská pobočka ČSO

Bezručova 10
750 02 PŘEROV 1
Česká republika

tel.: +420 776 746 980 – nonstop
tel.: +420 606 324 763 – kontaktní osoba pro média
e-mail: info@mos-cso.cz

Bankovní spojení: 32434831/0100
www.mos-cso.cz

Přilétají první skřivani, špačci a čejky

Mírná zima a teplé počasí posledních dní uspišilo přilet prvních ptačích druhů. Ornitologové již zaznamenali skřivany polní, špačky, konipasy bílé i horské, čejky chocholaté a drozdy zpěvné. V zahrádkách se již objevují sněženky a taloviny, ale na opravdové jaro si budeme muset ještě pár týdnů počkat.

Ani první jarní ptáci nepřilétají ve velkých počtech. Zatím jde spíše o jednotlivce a malá hejtna. V přírodě je zatím málo potravy a také se dá očekávat i opětovné ochlazení. I přesto se již objevili i první motýli – žlutásci řešetlákovi a ze zimního spánku se probudily želvy nádherné.

Nejvíce druhů ptáků se nyní vyskytuje u rybníků a mokřadů. Pozorovatelé ptáků z Moravského ornitologického spolku zde již zaznamenali i racky chechtavé, poláky velké i poláky chocholačky, husy velké, čejky chocholaté a kulíky zlaté.

Od nás se naopak vydají k severu husy běločelé a tundrové, které zimovaly na jižní Moravě. Postupně se vytrácejí i hejna havranů polních a kavek obecných.

Jiří Šafránek

Další informace:

Videa některých uvedených druhů najdete na videokanále Moravského ornito-

logického spolku: <https://www.youtube.com/user/MOS1932/videos>

Zdroje informací:

Ornitologická pozorování na: <https://birds.cz/avi/> a <https://ebird.org/home>

kulík zlatý
Foto: Jiří Šafránek

racek chechtavý
Foto: Jiří Šafránek

holub hřivnác
Foto: Jiří Šafránek

drozd zpěvný
Foto: Jiří Šafránek

Tůně na Josefovských loukách hýří životem. Nový ptačník předčil očekávání ornitologů

Jaroměř – Josefov, 28. února 2024. Významný nárůst v početnosti mokřadních ptáků, obojživelníků a vážek i rozloze cenných rostlinných společenstev zaznamenala Česká společnost ornitologická (ČSO) po vytvoření tříhektarového mokřadu v ptačím parku Josefovské louky. Novou soustavu tůň a ostrůvků tu ornitologové vytvářeli téměř dva roky, v třetím roce vyhodnotili její přínos a výsledky byly nad jejich očekávání. Zaznamenali nejenom velký nárůst v počtu pozorovaných druhů, ale především tu mnohé z nich úspěšně vyvádějí mláďata, což je nejdůležitějším ukazatelem úspěšnosti projektu. Na 9. března ČSO připravuje jeho slavnostní zakončení s exkurzí a prohlídkou nových tůň.

ČSO, která území v nivě Metuje spravuje od roku 2006, mohla díky tříletému projektu financovanému z Norských fondů významně rozšířit již existující mokřad u Jaroměře. „Od nově vytvořené soustavy nazvané Centrální ptačník jsme si slibovali, že přiláká ještě více živočichů a rostlin a bude pro ně důležitým stanovištěm. Monitoring ukazuje, že se to nejenom povedlo, ale dokonce i předčilo naše očekávání. Je vidět, že pokud se tvar tůň, jejich umístění a následná péče dobře naplánuje, je velká šance, že se podaří do krajiny vrátit život v jeho původní bohatosti. A to se také stalo na Josefovských loukách,“ vysvětluje Břeněk Michálek, správce ptačího parku Josefovské louky.

Díky novému komplexu velkých tůň se pozorovaný počet ptačích druhů v parku

zvýšil o devět. „Vodním plochám neodolaly tři vzácné druhy rybáků, bukač velkých nebo exoticky vypadající kolpík se lžicovitým zobákem. Radost nám ale udělali i prvně v ptačím parku pozorované druhy bahňáků – jespák křivozobý a kulík písečný,“ sděluje Michálek.

Podle něj je ale mnohem důležitější, že se zvyšuje i počet druhů, které tu vyvádějí mláďata. „Od dokončení nových tůň tu zcela poprvé vyhnízдили jeřábi popelaví, nejvyšší létající ptáci Evropy, dále husy velké a velmi pravděpodobně také jeden z nejpestřejších pěvců mokřadů slavík modráček středoevropský,“ říká Michálek.

Už v začátcích vzniku ptačího parku před 18 lety si ornitologové určili mokřadní druhy bahňáků jako prioritní druhy, na jejichž podporu cílí opatření. „Právě tyto ptáci v české i evropské krajině významným způsobem ubývají kvůli intenzivnímu způsobu hospodaření na polích a loukách. Na Josefovských loukách jsme jim vytvořili ideální podmínky pro hnízdění i sběr potravy a ptáci se sem rádi vracejí a hlavně tu narůstají jejich počty. V době dokončování ptačnicku jsme zaznamenali skvělých deset párů čejek chocholatých v hnízdním období, mnohem vzácnějšího vodouše rudonohého jsme viděli ve třech párech. Tento pták nikde jinde v Královéhradeckém kraji nehnízdí,“ zdůrazňuje Michálek.

Pro nejlepší ukazatele kvality mokřadů, tedy vážky, znamenalo vyhloubení nových tůň zásadní zpestření jejich životního prostředí. „Různě tvarované tůně s proměnlivou hloubkou vody a vegetací, kterou udržují spásáním exmoorští pony, společně s rameny řeky Metuje, poskytují loviště neuvěřitelným čtyřiceti druhům vážek. Nejvíce druhů jsme našli právě na okrajích velkých tůň ptačnicku. Několik z nich se tam dokonce rozmnožovalo ve vodou zaplněných šlápotách po kopytech koní. Mezi objevenými vážkami je několik velmi vzácných druhů v rámci celé republiky, například klínatka vidlitá,“ říká Alice Janečková, specialista na vážky.

Stejně citliví na zdraví mokřadů jsou i obojživelníci. „Těm se v ptačím parku dlouhodobě daří, ale nové vodní plochy umožňují další nárůst populací především ropuch zelených i ropuch obecných a skokanů skřehotavých. V nočním chorálu žab jsme ale mohli zaslechnout i rosničku zelenou nebo kuňku ohnivou,“ sděluje David Číp z JARO Jaroměř.

Tůně velmi brzy prorostly nevšedními vodními rostlinami. „Samotný projekt finančně podpořený Norskými fondy cílil na rozšíření prostředí pro vzácné lukušnické stojaté vod, ale objevily se i další ochranněsky hodnotné druhy, jako je rdest vláskovitý,“ vysvětluje botanik Michal Gerža, který sleduje rostlinstvo parku od

Tůně na Josefovských loukách hýří životem. Nový ptačník předčil očekávání ornitologů

jeho vzniku. Několik nových míst s krásně bíle kvetoucími porosty lakušnicku potvrdilo splnění jednoho z hlavních cílů projektu.

Centrální ptačník je prozatím největší projekt na Josefovských loukách a důležitý milník v jeho rozvoji. „Při tvorbě ptačnicku jsme doufali, že přiláká nové druhy, ale takto rychle jsme to nečekali. Je velmi povzbuzující, že takové množství druhů nachází v ptačím parku domov. Podporovatelé, kteří na provoz parku přispívají, se mohou těšit tím, jak park funguje. Věříme, že s dalšími opatřeními, která děláme, bude ještě narůstat jak počet druhů, tak především počet hnízdicích ptáků a jejich vyvedených mláďat,“ říká Martin Bacílek, vedoucí oddělení ochrany ptáků v ČSO.

Více zajímavostí ze stále pestřejšího ptačího parku Josefovské louky se dozvíte z přednášek a filmů na slavnostním ukončení projektu Centrální ptačník a okrajové tůně na Josefovských loukách, které proběhne 9. 3. 2024 od 14:30 na Správě ptačích parků ČSO v Okružní 36 v Josefově.

Předcházet bude ranní dobrovolnická brigáda přímo v parku spojená s exkurzí a prohlídkou nových tůň. Více na birdlife.cz/josefovské-louky/akce-v-parku/.

Kontakty pro další informace:
Břeněk Michálek, michalek@birdlife.cz,
734 226 037
Martin Bacílek, bacilek@birdlife.cz,
724 911 592

Fortoviny únor/březen

Ani v únoru nespál Fort XVII v Křelově zimním spánkem. Ano, stále je pro náhodně přichozí uzavřen, ale v ateliérech i muzeu je živo.

Kovář z pohádky Matěj vedl zážitkový kurz Sekerkování, pan Luďek Svítek vedl seminář experimentální archeologie – účastníci tavili a zpracovávali kov vhodný pro ražbu mincí v podmínkách imitujících středověk. Střelci K.M.F.C., z.s. uspořádali na malé střelnici tradiční Flusbrok cup, rozhodčím byl pan Martina Hruška. V tkacovně se krotily příze vazbami všelikými – byl kurz pro absolutní začátečníky, přišli si zkatkat pro radost pokročilejší do sdílené dílny i jen zkonzultovat zamýšlený projekt.

Pan Mgr. Zdeněk Zeman, pan Roman Prokeš s Václavem Andršem, pan Daniel Machač a paní Martina Holcrová přenesli frekventanty praporčické školy na pár hodin do armády devatenáctého století.

Roman Prokeš s loutkovým divadlem a tiskařskou dílnou zavítal na Sluňákov, kde sklídil zasloužené ovace. Pohádkou i tiskem z hloubky.

V březnu bude brána pevnosti až do Velikonoc pro okoljdoucí veřejnost ještě uzavřena, ale 9. 3. nás poctí, tedy velkou střelnici, hulání v dobových uniformách. Současně bude 9. a 10. 3. probíhat pod vedením Kováře z pohádky Matěje zážitkový kurz kování, na kterém se uvolnilo místo. Zájemci se mohou přihlásit na tel. číslo 733717626. 9.3. bude v tkacovně den otevřeného ateliéru a sdílené dílny. Je možné si přijít

vyzkoušet tkaní na kartonu. Hned následující víkend 16. a 17. 3. je vypsán pro první pololetí roku 2024 předposlední kurz tkaní.

O Velikonocích bude otevřené muzeum a část ateliérů.

Za zapsání si do kalendáře určitě ale stojí víkend 5.–7. 4. 2024. Mistr František Gerych v kovárně na Fortu povede platněrský kurz.

Ing. Martina Holcrová

Knihovna města Olomouce

Knihovna v rámci Března – měsíce čtenářů ocení svého nejlepšího čtenáře do 6 let. V průběhu měsíce chce nejen své čtenáře, ale i ostatní obyvatele Olomouce hýčkat, předvést jim, co umí, a nabídnout moderní knihovnické a informační služby.

4. a 18. 3. I 16:30
pobočka Jungmannova – kroužek Roboti – od 8 let, stavění robotů z LEGO stavebnic a jejich programování. Přihlášky 585 545 123, dospele@kml.cz

5. 3. I 10:00
nám. Republiky – Videorozhovory – díky organizaci SeniorOn ovládneme živou komunikaci s přáteli

každé úterý nebo čtvrtek I 15:00
nám. Republiky – kroužek práce s 3D pery – dva běhy pravidelné kreativní práce pro děti od 8 let. Přihlášky 585 545 123, dospele@kml.cz

5. 3. I 13:00 – 17:00
pobočka Holice – Fantastické obrázky – malování pomocí skleněných kuliček s Lenkou Vyhliďalovou

7. 3. I 17:00
nám. Republiky – Je možné mít stále energii místo únavy a vyčerpání? – Vendula Přikrylová prozradí několik tipů, jak čerpat a udržet si energii po celý den bez ohledu na věk

12. 3. I 13:00 – 17:00
pobočka Holice – Trénování paměti – paměťové hry pro dospělé, test s vlastním vyhodnocením s Lenkou Vyhliďalovou

12. 3. I 17:00
nám. Republiky – Život v ulicích – jak vypadalo Česko na začátku covidové pandemie a jak se změnil život v ulicích povypráví a na unikátních fotografiích ukáže Ing. Petr Cizner

14. 3. I 13:00 – 18:00
pobočka Holice – Jedno odpoledne ilustrátorem – výtvarné tvoření pro děti

14. 3. | 16:00 – 18:00
nám. Republiky – Ubrousková technika decoupage – kreativní dílna pro děti v rámci

ci festivalu Bonjour Olomouc 2024. Rezervace 585 545 123, dospele@kml.cz

14. 3. I 17:00
nám. Republiky – Bonjour Olomouc 2024 – František Wich: francouzské vychytávky – audiovizuální pořad věnovaný hvězdám z frankofonního rocku, popu a folku s rozhlasovým moderátorem a publicistou

14. 3. I 17:00
pobočka Jungmannova – Cestování švýcarskými vlaky – s nadšeným cestovatelem Ing. Petrem Kozlem zjistíme, jak se lze dopravovat po Švýcarsku

18. 3. I 15:00
nám. Republiky – Deskovky – zveme každého, kdo má chuť si zahrát klasické i nové stolní hry. Ty si lze půjčit domů.

19. 3. | 16:00 – 18:00
nám. Republiky – Jarní věnce – vyrábění z přírodních materiálů. Přihlášky 585 545 123, dospele@kml.cz

19. 3. I 17:15
pobočka Brněnská – Strava a bylinky: jak řešit překyselení organismu – setkání s Dagmar Langovou nad zdravým jídelníčkem

20. 3. I 10:00
pobočka Neředín – Bookstart: Malý zahradníček – setkání nejmladších dětí a jejich doprovodu v rámci projektu S knížkou do života. Čekají je zábavné příběhy o rostlinách, společné hry a tipy na dětské knihy.

20. 3. I 10:00
pobočka Holice – Čtenářský klub pro dospělé – společné čtenářské prožitky a inspirace

22. – 23. 3.
nám. Republiky, pobočky Brněnská a Jungmannova – Noc s Andersenem – nocování v knihovně podporující čtení a čtenářské dovednosti a odhalující noční tajemství budov, ve kterých bydlí knihy. Děti od 9 do 12 let se mohou hlásit u svých knihovnic.

26. 3. | 16:00 – 18:00

nám. Republiky – Workshop 3D tisk – pro dospělé práce na 3D tiskárnách, zodpovězení řady dotazů, pro děti mini dílna s 3D pery

28. 3. I 16:00 – 18:00
pobočka Jungmannova – Virtuální realita v knihovně – možnost vyzkoušet si pobyt v jiných dimenzích, pro starší 12 let.

18. 3. I 15:00
nám. Republiky – Deskovky – zveme každého, kdo má chuť si zahrát klasické i nové stolní hry. Ty si lze půjčit domů.

VÝSTAVY

Budovu na náměstí Republiky oživují obrazy Jany Kučové z ateliéru Janoko interiér
Pobočka Brněnská zve od 14. 3. (v 17 hodin vernisáž) na výstavu děl Karolíny Čopjanové

Na pobočce Jungmannova si nenechte ujít výstavu o Marii Terezii, během jejíž vlády se změnila celá rakouskouherská říše
Pobočka Holice připravila výstavu amatérských fotografií Vojtěcha Kintla s tematikou přírody

SOUTĚŽE

nám. Republiky – Soutěž o knihu Františka Kotlety – soutěžní arch najdete do konce dubna v oddělení pro dospělé čtenáře
nám. Republiky – Bedřich Smetana 200 let – inspirujte se symfonickou básní Vltava Bedřicha Smetany a složte krátkou báseň na motivy řeky Moravy, která protéká Olomoucí. Zasílejte na besedy@kml.cz, nepamenejte na kontaktní údaje.

Kalendář akcí mikroregionu Bystřička, březen 2024

- 1.–21. 2. Velká Bystřice • Jan Svoboda: Z cesty bez putování. Výstava obrazů. (galeriezet, po – pá 8:30 – 17:00, so, ne zavřeno)
1. 3. Velký Újezd • Hudební přednáška
2. 3. Svěsdlce • Pingpongový turnaj
2. 3. Doloplazy • Hasičský ples
3. 3. Velká Bystřice • Postní rozjímání (ŘK kostel, ne 15:00 – 16:00)
8. 3. Hlubočky • MDŽ
9. 3. Mrsklesy • Šibřinky
10. 3. Velká Bystřice • Proč vodníci nepečou chleba – pohádka (KD Nadační, ne 14:00–15:00)
10. 3. Doloplazy • Pod jednou střechou. Divadelní představení
10. 3. Mrsklesy • Dětský karneval
15. 3. Bystrovany • Pletení pomlázky
16. 3. Daskabát • Král Daskabátské slivovice
16. 3. Hlubočky • Ples SDH Hlubočky
16. 3. Velká Bystřice • Vlaštokviada (orlovna, so 14:00 – 16:00)
16. 3. Velká Bystřice • Guarneri Trio Prague - koncert (galeriezet, so 18:00 – 19:00)
16. 3. Velká Bystřice • XXII. Josefovské šibřinky (KD Nadační, 20:00 – 02:00), předprodej v KIC
16. 3. Přáslavice • Jarní bazár
17. 3. Bukovany • Jedlička
17. 3. Přáslavice • Jedlička
19. 3. Velká Bystřice • Vynášení smrtky (průvod městem, 17:00 – 18:00)
22. 3. Velká Bystřice • Malina Brothers – koncert (KD Nadační, pá 19:00 – 22:00), předprodej v KIC
22. 3. Přáslavice • Jarní výstava + Vyhánění zimy
23. 3. Velká Bystřice • Vera Siffner: Tkanina života – vernisáž (galeriezet, so 18:00 – 19:00)
23. 3. Přáslavice • Den otevřených dveří ZŠ, MŠ
23. 3. Hlubočky • Rockový ples
23. 3. Doloplazy • Jarní dílničky
24. 3. Velký Újezd • Vítání jara – velikonoční dílničky s vynášením Morany
24. 3. Mrsklesy • Velikonoční dílna
24. 3. Velká Bystřice • Květná neděle – pletení tatarů (Růžový domeček, ne 15:00–18:00)
25.–29. 3. Velká Bystřice • Vera Siffner: Tkanina života. Výstava obrazů (galeriezet, po – pá 8:30 – 17:00, so, ne zavřeno)
25. 3. Daskabát • Velikonoční tvůrčí dílna
27. 3. Velká Bystřice • Velikonoční jarmark a vítání jara (Zámecká MŠ, st 15:30 – 18:00)
28.–30. 3. Bystrovany • Klapání
28. 3. Svěsdlce • Zelený čtvrtek – makrely
30. 3. Přáslavice • Velikonoční turnaj ve florbalu

Dále v březnu

- Tršice • Masopust
Kozlov • Setkání s duchodci
Svěsdlce • Velikonoční dílničky

V Kulturním a informačním centru Velká Bystřice probíhají předprodeje na:

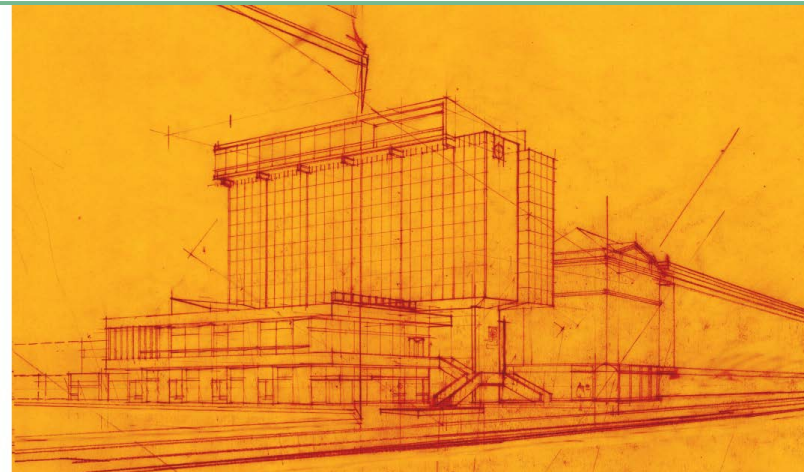
- na Šibřinky (16. 3.) – cena vstupenek: s maskou 100 Kč, bez masky 150 Kč
- koncert kapely Malina Brothers (22. 3.) v cenách 300 – 400 Kč. Možnost zakoupit vstupenky elektronicky: smsticket
- Aprílové divadlení (duben) 300 Kč na 5 divadelních představení, podrobnosti uvnitř čísla
- na divadelní představení Divadla Bolka Polívky - Šest tanečních hodin v šesti týdnech (4. 6.) cena vstupenky v předprodeji 440 Kč, na místě 520 Kč. Možnost zakoupit vstupenky elektronicky: smsticket
- koncert Dalibora Jandy (21. 6.) cena 790 Kč. Možnost zakoupit vstupenky elektronicky: ticketstream
- dvojkonzert Monkey Business & J.A.R. (13. 7.) - prvních 500 vstupenek za 650 Kč/ks. Možnost zakoupit vstupenky elektronicky: goout
- festival Hanácké Woodstock (3. 8.) cena 350 Kč (platí do 30. 6.). Možnost zakoupit vstupenky elektronicky: goout

Architekt Lumír Lýsek

Životní dráha architekta Lumíra Lýska (*1934) je spjatá s Bratislavou, do Olomouce jej však přitáhly dva projekční úkoly a na důchod zde se svojí ženou, architektkou Soňou roz. Kvasničkovou, zakotvil natrvalo.

Výstava představí jeho celoživotní tvorbu i oba nerealizované projekty pro olomouckou třídu Svobody. První z roku 1966 řešil objekt Jednoty, druhý, jímž se architekt opět intenzivně zabývá, proluhu „Gemo“ o kus dál. Téměř šedesát let, které vymezují obě olomoucká zastavení, byla naplněna aktivní projekční, organizační a pedagogickou činností.

**Architekt Lumír Lýsek/
Hostem v Olomouci**

Komentované prohlídky s architektem a kurátorkami:

úterý 26. 3. 2024, 18.00

čtvrtek 18. 4. 2024, 18.00

čtvrtek 2. 5. 2024, 18.00 – dernisáž

Individuální prohlídka po dohodě na tel. 605 280 225

Srdečně zveme na vernisáž výstavy.

čtvrtek 14. 3. 2024 | 18.00 | Molitorova knihovna

Muzeum Rýmařov

Milí přátelé,
dovolte mi připomenout vernisáž výstavy, jež se uskuteční již tuto sobotu 2. března v 16 hodin v GALERII OCTOPUS. Nenechte si ujít příležitost otevření mimořádné výstavy kreseb, grafik a fotografií dvou významných osobností, jedné z nejvýznamnějších českých umělekyní ADRIENY ŠIMOTOVÉ a světově uznávaného sovineckého fotografa JINDŘICHA ŠTREITA. Oba pojilo dlouholeté přátelství, jak na výstavě s názvem SPOLEČNÁ SETKÁ(VÁ)NÍ doloží soubor vystavených Štreitových fotografií, jež budou veřejnosti představeny vůbec poprvé, a dosud neprezentovaný soubor kreseb a grafik Adrieny Šimotové. Výstavu zahájí PAVEL BRUNCLÍK, čelní představitel Nadačního fondu Adrieny Šimotové a Jiřího Johna, a JINDŘICH ŠTREIT. Výstavu pak stihnete navštívit do 28. dubna.

Při té příležitosti si budete moci prohlédnout část nově nainstalované stálé expozice, na které muzejníci intenzivně pracují.

Městské muzeum Rýmařov a Galerie Octopus vás zvou na výstavu kreseb, grafik a fotografií

**Adriena ŠIMOTOVÁ
Jindřich ŠTREIT
SPOLEČNÁ SETKÁ(VÁ)NÍ
2. 3. – 28. 4. 2024**
vernisaž výstavy 2. 3. v 16 hodin
úvodní slovo Pavel Brunclík a Jindřich Štreit
www.muzeumrymarov.cz / facebook a instagram @muzeumrymarov

Těšit se můžete rovněž na první PŘEDNÁŠKU letošního roku, která se uskuteční ve čtvrtek 14. března v 18 hodin. Historik Vlastivědného muzea Jesenicka MATĚJ MATELA bude přednášet o nejvyšší hoře Jeseníků Pradědu, které v loňském roce věnoval svou druhou publikaci s názvem FENOMÉN PRADĚD.

Sledujte nás na: www.muzeumrymarov.cz, facebook @muzeumrymarov nebo instagram @muzeumrymarov.

Těšíme se na setkání s vámi!
S přáním hezkého února a března

Michal Vyhlídal
Městské muzeum Rýmařov
nám. Míru 6, Rýmařov
tel.: 554 254 382
muzeum@informymarov.cz

**MĚSTSKÉ MUZEUM RÝMAŘOV
VÁS ZVE NA PŘEDNÁŠKU
o nejvyšší hoře Jeseníků
FENOMÉN PRADĚD**
MATĚJE MATELY
(Vlastivědné muzeum Jesenicka)
K JEHO NOVÉ PUBLIKACI

čtvrtek 14. 3. 2024 v 18 hodin
www.muzeumrymarov.cz – facebook a instagram @muzeumrymarov

muzeum
RÝMAŘOV

KULTURNÍ PŘEHLED BŘEZEN 2024

VÝSTAVY

**8. března – 5. dubna / Zámecká galerie
Jiřina Jakubcová – Kouzelná
příroda**

Výstava obrazů doplněná prodejními velikonočními výrobky zremeslníků z Hanácké ambasády
Vernisáž v pátek 8. března v 17.00 hodin
Po – Pá 9.00 – 12.00, 13.00 – 16.00 hodin (vstup přes informační centrum) / Vstupné dobrovolné
Mimořádně: sobota 16. března 9.00–12.00 hodin a sobota 23. března 9.00–14.00 hodin

KONCERTY

**Středa 20. března v 19.00 hodin / Koncertní
sál zámku Konice**

David Kříž – setkání

**David Kříž – zpěv / Lucie Kubátová – klavír
/ Ženský pěvecký sbor Rousing**
VSTUPNÉ: dospělí 150 Kč / členové KPH 130 Kč / studenti a ZTP 75 Kč / žáci a učitelé ZUŠ, vstup zdarma

**Neděle 24. března v 15.00 hodin / Koncertní
sál zámku Konice**

**Rodinné muzicírování – ZUŠ
Konice**

Vstupné: dobrovolný příspěvek

**Úterý 26. března v 17.00 hodin / Koncertní
sál zámku Konice**

Jarní koncert ZUŠ Konice

Vstupné: dobrovolný příspěvek

DIVADLO

**Neděle 3. března / Zájezd do Janáčkova
divadla v Brně**

Veselá vdova / Franz Lehár

Odjezd z autobusového nádraží v Konici v 15.00 hodin. (Zájezd na operetu již vyprodán)

BESEDY A AKCE

**Pátek 1. března v 17.00 hodin / Komunitní
centrum**

**Málo známá a zapomenutá
místa Konicka**

Jiří Páleníček – prezentace míst a tipů na turistické výlety

**Pátek 15. března – sobota 23. března / Zámek
Konice – ochoz 1. patro**

Knížní bazar – knihy zdarma

Informace viz plakát a web města Konice,
tel. 732 207 121

**Sobota 23. března od 12.45 do 13.30 hodin /
Před zámek Konice**

Událost jara 2024

Muzeum historických kočárů z Čech pod Kosiřem vypravuje cestovní kočár i s překvapením, v čele s váženým cechmistrem kočárnickým, v doprovodu jízdní hlídky 1. hulánského regimentu. Informace viz plakáty

12.45–13.30 hodin / Příjezd a představení kočáru –
krmení koní

Doprovodný program:

Knížní bazar 1. patro na ochozu zámku / 9.00–12.00
hodin

Výstava obrazů s prodejem velikonočních výrobků
v galerii zámku / 9.00–14.00 hodin

Mimořádné prohlídky zámku Konice a expozic
Muzea řemesel Konicka, z.s. / 11.00–15.00 hodin
Velikonoční výstava v komunitním centru Konice /
9.00–18.00 hodin

Velikonoční tvořivá dílnička v komunitním centru
Konice / 10.00–17.00 hodin
Občerstvení u zámku zajistí Zámecká zahrádka
a Junák Konice

KNÍHOVNY

Městská knihovna Konice (zámek Konice, 1. patro)
– půjčovná doba: pondělí, středa, pátek: 9.00–11.00
a 11.30–16.00 hodin / služba – balení knih.
Tel.: 582 396 487 www.konicka.knihovna.cz

Křemenec – půjčovná doba: pátek 16.00–17.30
hodin

Nová Dědina – půjčovná doba: středa 16.00–17.30
hodin

ZÁMEK KONICE

**Turistické informační centrum / Muzeum
řemesel Konicka, z. s.**

Pondělí – pátek: 9.00–12.30 a 13.00–16.00 hodin
Prohlídkové trasy zámku Konice a expozic Muzea
řemesel Konicka, z. s., probíhají s průvodcem. Vstu-
penky zakoupíte v informačním centru. Nezávisle
zajišťujeme vstup na aktuální výstavu do zámecké
galerie (vstupné je dobrovolné). Nabízíme prodej
suvenýrů, regionálních produktů a služby TIC třídy
C. Prohlídky zámku o víkendech a mimo uvedené
časy vám zajistíme jen po domluvě předem, v týdnu
v informačním centru, nebo se správce zámku, tel.
724 328 934. Více na: www.mekskonice.cz

KOMUNITNÍ CENTRUM

Čtvrtek 7. března v 17.00 hodin / Příprava kuřecí
rolády (workshop)

Pátek 22. – sobota 23. března od 9.00 do 18.00
hodin / Velikonoční výstava

Sobota 23. března od 10.00 do 17.00 hodin /
Velikonoční tvořivá dílnička

Pravidelné aktivity v komunitním centru:
Pondělí 16.15 hodin - jóga s Michaelou / Pondělí
18.00 hodin - cvičení pro ženy / Středa 17.00
hodin - cvičení pro ženy / Středa 18.00 hodin - jóga
s Danou / Čtvrtek 16.00 hodin - rukodělná dílna
(14. 3. a 21. 3.)

Aktuální pravidelné i připravované aktivity komu-
nitního centra sledujte na webových stránkách
města Konice, Facebooku a nástěnce v podatelně
MěÚ.

Kontakt: Vrchlického 386, Konice. Mgr. Jitka Klem-
sová, DiS, Tel.: 702 269 964, e-mail: jitka.klemsova@konice.cz

Vycházka
Pojďte spolu objevovat
Kumperk

30. březen 2024
Přehrada Smolná
sraz 9,00 hod. na hrázi
trasa 9 km
PAMÁTIK LETCŮ – PAMÁTIK NAPOLEONSKÝCH VOJÁKŮ
STUDÁNKA DOUBRAVKA – KUMPERK
SANATORIUM JEVIČKO
FB: [jitka.jp.brouk](https://www.facebook.com/jpbrouk), e-mail: jpbrouk@seznam.cz, mobil: 732 207 121

V přírodě žije posledních zhruba 600–700 jedinců.

Do olomoucké zoo přicestovaly dvě samice vzácného daňka mezopotámského. „Jedná se o dvě mladé, dvouleté samice, které přijely ze zoo v německém Kronbergu. Právě tato zoologická zahrada má hlavní zásluhu na tom, že dosud na světě přežívá. Daněk mezopotámský představuje jeden ze zapomenutých triumfů ochrannářské práce zoologických zahrad. Bez ní by s největší pravděpodobností z naší planety zcela zmizel,“ uvádí vědecký pracovník pro ochranu přírody doc. RNDr. Jan Pluháček. Ph. D. Odhaduje se, že ve volné přírodě žije asi 600 až 700 jedinců, dalších cca 250 jedinců je chováno v zoo. V Zoo Olomouc se doposud narodili 4 jedinci tohoto velmi vzácného druhu. Olomoucká zoo je jediná v naší zemi, která tento druh pravidelně množí.

DRUH, KTERÝ ZACHRÁNILY ZOOLOGICKÉ ZAHRADY

Daněk mezopotámský je jedním ze zvířat, které znali lidé od pradávna. Byl zobrazován na starověkých památkách již v 9. století před našim letopočtem. Žil v jihozápadní Asii (Malá Asie a Persie, přesněji od Libanonu po Írán), přičemž na Blízkém východě byl vyhuben na konci 19. století.

Naštěstí však byly o padesát let později v roce 1956 objeveny dvě populace v Íránu (v rezervacích Dez Wildlife Refuge

a Karkeh Wildlife Refuge – obojí v provincii Chuzistán). Z nich se roku 1960 dostala samička a v roce 1964 sameček do zoo v německém Kronbergu. Z tohoto páru dnes pochází drtivá většina daňků na světě. Několik zvířat bylo totiž později ještě převezeno z Íránu do Izraele. Kronberský chov byl naštěstí velmi úspěšný a na jeho základě vznikla v evropských zoo populace, která dnes čítá 107 jedinců v 16 zoo. Další desítky daňků mezopotámských chovají izraelské zoologické zahrady, které tento druh úspěšně vypouštějí do volnosti.

PAROHY

Parohy mají pouze samci, jejich délka je mezi 50 až 70 cm. Samcům začíná první paroží růst zhruba ve druhém roce života, v předjaří shazují staré a v dubnu jim začíná vyrůstat nové, které je pokaždé o něco delší a rozložitější. Na rozdíl od jelenů je paroží daňků zakončeno lopatovitě. V porovnání s daňkem evropským, má

daněk mezopotámský paroží méně lopatkovité a první výsada (očník) je poměrně krátká. Od svého evropského příbuzného se dále liší kratším a méně osrstěným ocasem a má výrazně menší černý lem kolem obřítku.

OBECNÉ INFORMACE

Obývá řídké lesy. Samice s mláďaty se sdružují do stád, samci do samčích skupin. V období říje si samci vytváří teritoria, kam lákají samice. Tráva tvoří 60 % jeho potravy spolu s listy a různými plody.

Iveta Gronská
tisková mluvčí, marketing
+420 608 101 325

Rodinný Penzion Majorka

Nově a stylově zrekonstruovaný secesní dům postavený Janem Husičkou v letech 1867–1872. Statek s konírnou býval ve své době nejkrásnějším domem v obci Slatinice. Manželé Husičkovi měli dceru Marii, která se po I. světové válce provdala za Františka Koudelku, důstojníka rakouské armády, který se narodil v nedalekých Drahanovicích. Marie Koudelková Husičková byla zvaná podle hodnosti svého manžela „Majorka“. Dnes je z bývalého statku stylový penzion, který svým návštěvníkům nabízí ubytování v šestnácti pokojích. Pro náročné klienty je připraveno VIP apartmá Pekárna, vybavené stylovým nábytkem a americkými kamny.

Všem hostům je k dispozici společenská místnost a dále se v objektu penzionu nachází stylově zařízený prostor Pekárny. Oba tyto prostory lze využít pro firemní večírky, oslavy narozenin, rauty a jiné společenské akce. Pro školení a semináře nabízí penzion vlastní vybavenou školící místnost pro 40 osob.

Lázně Slatinice a. s.,
Slatinice 29, 783 42,
www.lazneslatinice.cz,
recepce@lazneslatinice.cz

Zahájení nové návštěvnické sezóny 2024 na hradě Šternberk

Počátkem března se znovu otevrou brány hradu Šternberk a bude zahájena návštěvnická sezona 2024. Na první prohlídky roku se mohou návštěvníci těšit v sobotu 2. března 2024. Navštívit hrad Šternberk bude možné i další březnové soboty, konkrétně 9., 16. a 23. 3. 2024. V období Velikonoc bude otevírací doba hradu rozšířena.

Po celý březen si mohou návštěvníci vybrat ze dvou okruhů. Zvolit mohou 1. základní okruh „Šlechtické reprezentační prostory“, kde budou prohlídky začínat v 10, 12 a 14 hodin. Nebo zamí-

řit na 2. základní okruh „Život na šlechtickém sídle“, jehož prohlídky začínají v 11, 13 a 15 hodin. Je samozřejmě možné projít první i druhý okruh, neboť na sebe plynule navazují.

V sobotu 16. 3. rozšíříme nabídku o speciální prohlídku nazvanou Antické báje a mýty, na sobotu 23. 3. připravujeme prohlídku s knihou. Podrobnější informace naleznete na našich webových stránkách.

Věříme, že si v březnu naleznete čas k návštěvě hradu Šternberk a zahájíte společně s námi novou sezónu. Těšíme

se na viděnou.

Začátky prohlídek:

- 1. okruh „Šlechtické reprezentační prostory“: 10.00 / 12.00 / 14.00
- 2. okruh „Život na šlechtickém sídle“: 11.00 / 13.00 / 15.00

Vstupné - základní okruhy:

- Základní – 200 Kč
- Snížené (senioři, studenti) – 160 Kč
- Děti (6 – 17 let) – 60 Kč
- Děti do 5 let – zdarma

Prohlídka s knihou na hradě Šternberk

Státní hrad Šternberk nabízí všem návštěvníkům netradiční „Prohlídku s knihou“, která se uskuteční v sobotu 23. 3. 2024. Prohlídka začíná v 10.30 a kapacita je omezena na 20 osob.

Pro zájemce připravujeme prohlídku celého hradu Šternberk, zahrnující obě patra. Výklad bude speciálně doplněn o informace vztahující se ke knize „Hrad Šternberk, kterou všichni účastníci prohlídky obdrží v rámci vstupného ZDARMA. Mimo zážitku si odnesou domů i zajímavou knihu plnou informací o našem

hradě. Vzhledem o mezené kapacitě doporučujeme telefonickou rezervaci.

Vstupné:

Jednotné vstupné pro všechny kategorie návštěvníků – 350 Kč (zahrnuje prohlídku hradu + knihu v hodnotě 190 Kč).

Začátek prohlídky:

10.30 hodin

Rezervace:

Tel. 585 012 935, 725 718 059

Anotace:

Kniha byla vydána v roce významného výročí – 750 let od první písemné zmínky

o hradu Šternberk v roce 2019. Publikace vychází v rámci populární řady věnované nemovitým památkám spravovaným Národním památkovým ústavem. Za vznikem publikace stojí osvědčený pracovní kolektiv Národního památkového ústavu, územní památkové správy v Kroměříži. Tištěné slovo je doplněno kvalitním, bohatým a ojedinělým obrazovým doprovodem, který uspokojí i náročného návštěvníka památek.

Těšíme se na vaši návštěvu.

Antické báje a mýty na hradě Šternberk

Státní hrad Šternberk nabízí všem návštěvníkům netradiční prohlídku hradu s názvem „Antické báje a mýty“. Prohlídka se uskuteční v sobotu 16. 3. 2024 se začátky v časech 10 a 13 hodin.

V rámci této netradiční prohlídky přiblížíme našim návštěvníkům svět antiky prostřednictvím řecko-římské mytologie, bájí a legend zrcadlících se na uměleckých památkách hradu Šternberk. V rámci prohlídky navštívíte obě patra hradu, kde vám naši průvodci představí na instalovaných exponátech řeckou mytologii. Více informací naleznete níže v anotaci prohlídky. Návštěvníci zaplatí základní vstupné odpovídající prvnímu okruhu. Těšíme se na vaši návštěvu.

Vstupné:

- Plné: 200 Kč
- Snížené: 160 Kč
- Děti 6–17 let: 60 Kč

Začátky prohlídek:

10 a 13 hodin

Rezervace:

Tel. 585 012 935, 725 718 059

Anotace:

Návštěvníkům se kupříkladu osvětlí postavení Dia a jeho manželky Héry, s kým se Zeus musel vypořádat, než se prosadil do čela řecké božské společnosti a jak se jmenovalo a vypadalo v představách antického lidu peklo. Nemine se bez povšimnutí Apollón a jeho družky Múzy, seznámíme se s pohnutým, útrpným osudem Prométheovým s dobrým koncem, nevynecháme sílu lásky Orfea k Eurydice, tragický skon tohoto legendárního Thráka a ani vliv zobrazování Orfea na rané ztvárňování Ježíše Krista.

Chcete-li se dovědět, kdy se během svého životního běhu největší řecký hrdina při dobývání Tróje Achilles ocitnul v žen-

ských šatech a jako žena byl nucen i vystupovat, využijte naší nabídky.

Vedle okrajově dotčené války trojské se neopomene jiný přeslavný příběh z množiny antických bájí: výprava Iásonova za zlatým rounem. Ve spojitosti s předmětem snažení Argonautů se rozebere rovněž fenomén Řádu zlatého rouna, jeho promítnutí se do zemí Koruny české. Mezi nositeli řádu byli též vlastníci hradu Šternberk a v jeho areálu je to znát.

Uvedené a další relevantní témata budou demonstrovány na široké škále uměleckých děl deponovaných na objektu formou obrazů i sochařských prací a zavítáme přitom do obou pater hradu.

Jindřich Andrš: Lékař by měl pacienta vnímat jako člověka, ne jako soubor čísel v papírech

S režisérem dokumentu **Tělo-duše-pacient** o tom, že když lékař k pacientovi přistupuje jako člověk, je to stejně důležité jako jeho znalosti nebo diagnostické postupy

Zveřejněno: 12. 2. 2024

Kateřina Hájková

Zhruba dvacetiminutový snímek divákům výmluvnou cestou odhaluje perspektivu lékaře, jehož představuje jako člověka pochybujiícího, obávajícího se, diskutujícího.

Společně s kamerou sledujeme příběhy mladých mediků, kteří se učí, jak pacientovi sdělit závažnou zprávu, jak pacienta poprvé na operačním sále uspat nebo jak komunikovat s rozrušeným pacientem. Film fascinující cestou divákovi představuje nové výukové metody, které se poměrně čerstvě vyučují na 2. LF UK a jejichž cílem má být usnadnit lékařům zvládání těžkých momentů, k nimž se během své profese dostávají, a přiblížit je pacientům, s nimiž pracují.

Observační autorský dokument Jindřicha Andrše byl natočen z podnětu 2. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a má širokou veřejnost seznámit se simulacemi a praktickým nácvikem reálných situací, které patří do moderního způsobu lékařského vzdělávání stejně jako memorování. Premiéra dokumentu se udála na prestižním Mezinárodním festivalu dokumentárních filmů Jihlava, kde se zařadil mezi adepty na výhru v hlavní soutěži Česká radost.

Způsob, jímž je dokument natočený – zobrazuje skutečnost, nekomentuje, ukazuje – je tak všeřikající, že jsem musela dlouho přemýšlet nad tím, na co se vlastně budu ptát.

Je to natáčené observačně, není tam komentář, my jsme se i snažili, aby ten film měl více vrstev, tak já mám pocit, že to takto může fungovat – že každý si v tom najde to své, pacient se napojí na pacienta, lékař v tom vidí zase něco jiného.

Liší se nějak zpětné vazby od různých diváků – pacient, medik, lékař?

Lékaři často mluví o tom, že nikdy nic takového nezažili a že jim připadá hodně zajímavé, že dnes takové metody existují. My jsme vlastně natočili takovou úvodní

lekcí výuky komunikace sdělování závažné zprávy, což je taková metodika, kterou vlastně většina lékařů ani nezná. Medici jsou rádi, že se na to dává důraz, že se tento typ výuky medializuje, protože takhle většinově výuka na lékařských fakultách nevypadá – tohle jsou vlastně takové nejnovější metody.

Například komunikace je letos poprvé povinným předmětem, do teď to bylo dobrovolné, pro nadšence, ve čtvrtek odpoledne. Medici, se kterými jsem mluvil, jsou rádi, že se ukazuje, že by ta výuka mohla taky takhle vypadat. A potom to širší obecnost, tak tam jsem se setkal s divákem z perspektivy spíše pacienta po tom, co jsme měli premiéru v Jihlavě v kině. Tam diváky zase trochu překvapila perspektiva lékařů – v médiích běžně nevidíme lékaře nějak pochybovat nebo mezi sebou diskutovat ve vyhrocených situacích.

Je pravda, že perspektiva lékařů, mediků na mě jako na laika-pacienta z toho dokumentu také dýchla. Že my vlastně většinou lékaře vnímáme jako bohy v bílých pláštích, kteří nad ničím nepochybují a prostě vždycky vědí, co mají udělat. Nedochází nám, že mají pochybnosti a starosti jako běžní smrtelníci.

No a třeba když si vezmeme vyhoření lékařů, což je taky ohromné téma, tak já si myslím, že vlastně tlak na to, že je vidíme jako bohy, jim nepomáhá. A představení jejich perspektivy, toho, že taky pochybují, diskutují mezi sebou, tomu může napomoci – snížit tlak, který je na ně kladen.

Vy sám pocházíte z lékařské rodiny, takže k tomuto prostředí máte blízko. V jakých oborech se vaše rodina pohybuje?

Ano, zdravotnictví u nás bylo vždycky velkým tématem. Můj tatínek je dermatolog, jeho tatínek byl primář neurochirurgie a moje babička byla vrchní zdravotní sestra, teta je zdravotní sestra a strejda hematolog. Takže na rodinných setkáních samozřejmě na práci vždycky padla řeč.

Vás nikdy nelákalo stát se lékařem?

Přemýšlel jsem nad tím, měl jsem takovou ambici. Ale protože mi na gymnáziu nikdy nešla biologie, fyzika, chemie, a spíše mi vždycky šlo psaní nebo takové humanitní

orientované obory, tak jsem ji opustil a dal jsem se cestou FAMU a filmu.

Bavilo vás psaní, ale zaměřil jste se na filmařinu. Proč?

Mě vždycky lákalo vyprávět příběhy, tím pro mě vlastně dokumentární film je taky. U dokumentu mě tolik neláká publicistická nebo informační perspektiva, ale ta příběhová. A film mě vždycky lákal, protože v něm je i technika, která mě baví, je to takové řemeslo, vlastně spojení tvůrčí práce a technické.

Chcete vyprávět příběhy a v rámci Erasmu jste studoval na Napier University v Edinburghu. Hlavní město Skotska je známé jako město příběhů, pochází z něj i řada známých spisovatelů a filosofů, třeba R. L. Stevenson a David Hume. Inspiroval vás Edinburgh?

To město jako takové mě vážně uchvátilo. Byl jsem tam asi půl roku a tím, že jsem bydlel v centru, jsem každý den chodil těmi jeho historickými kulisami a bylo pro mě moc hezké tam trávit čas. Je to pro mě až takové trochu pohádkové místo.

Shodou okolností jsme tam v rámci školy točili dokument o jedné paní, která vyrábí takové originální bonbóny. Její kamarádkou byla J. K. Rowlingová. Bonbóny z Harryho Pottera byly hodně inspirované tím jejich přátelstvím a bonbóny, které ona vyrábí.

Jste fanda Harryho Pottera? Četl jste?

Jsem z té generace, která na tom vyrůstala, která tím žila, která čekala na každý nový díl. Takže mě to hodně zasáhlo.

S Harry Potterem jsme na tom stejně, i s Edinburghem. Já tam vždycky byla jen jako cestovatel, vy jako student. V čem se studium na Napier University liší od studia na UK?

Zajímavé bylo, že mi přišlo, že to byla spíše taková přípravná škola na opravdovou filmařinu. Spíše mi přišlo, že lidé tam jsou trénovaní na takové asistentské pozice, že si zkusí od každého trochu, než že by z ní vyšli jako režiséři. Tím se to hodně liší od FAMU, která je nesrovnatelně náročnější, kde si během školy natočíte třeba osm filmů v úplně profesionálních pod-

Jindřich Andrš: Lékař by měl pacienta vnímat jako člověka, ne jako soubor čísel v papírech

mínkách. Ale i tak to pro mě tehdy bylo nesmírně obohacující.

Můžeme se těšit na nějaký dokument z Edinburghu?

(Smích). Já nevím, já mám teď dva malé syny, takže budu asi chvíli ještě tady v Česku.

A jsme zase u rodiny. Bavili jste se doma i o emočně náročných aspektech lékařského povolání, které v dokumentu odkrýváte?

Dědeček byl primářem neurochirurgie, což byla top disciplína, která pro něj byla i hodně náročná. Takže jsme se někdy bavili o tom, že když zjistil, že se můj tatínek chce dát cestou medicíny, tak si přál, aby zvolil něco, co nebude tak přetěžující a co bude moci zvládat sám, že nebude tolik závislý na tom týmu, nebude muset být v práci třeba o Vánocích, o svátcích, o nočních. Protože je to samozřejmě zatěžující i pro rodinu, a je potom těžké vybalancovat osobní život s tím profesním.

A byl dědeček spokojený s disciplínou, kterou tatínek nakonec zvolil?

Věřím, že ano.

Dermatologie ale také umí být náročná.

Ano, určitě je to velmi náročný, závažný obor. Ale je specifický tím, že tam je nějaká drobná chirurgie, míchání mastí, jejich vymyšlení a hledání nejlepšího řešení různými cestami.

To si myslím, že může být hodně zajímavé. Je to hodně pestré. Ale nemusí to být tolik vyčerpávající, protože nepracujete v nočních provozech.

A asi tam není ani taková emoční zátěž jako na neurochirurgii?

Jak se to vezme. Krásné na tom je to, jak ta lékařská práce umí být pestrá. Když si vezmete třeba, že někdo pracuje jako anesteziolog, typicky v tom mém dokumentu, tak jste členem týmu a je to týmová práce v nějakém soukollí nemocnice. Naproti tomu, když jste třeba praktik, dermatolog nebo ortoped, tak se můžete více spolehnout na sebe a více

věcí můžete vyřešit sám, sám si ten čas naorganizujete, takže to podle mě má úplně jiná specifika.

Co vás na lékařském povolání fascinuje nejvíce? Ta pestrost nebo ještě něco úplně jiného?

Jak řekl pan profesor Koutecký, kterého na začátku dokumentu cituji, medicína je kombinace vědy a umění – to je pro mě i téma toho dokumentu, kterým je pro mě ta profese zajímavá. Takže když je někdo dobrý lékař, je i dobrý vědec, má znalosti, ovládá diagnostiku, dokáže vymyslet léčebný postup, ale zároveň od něho očekáváme i nějaké osobnostní kvality. Že mu můžeme důvěřovat, že nás vyslechne. To je jedna věc. Druhá věc je, že je málo jiných povolání, kde můžete tolik zasahovat do životů ostatních. Proto to není pro každého, proto je to také hodně zajímavé.

Musí být dobrý lékař i dobrý člověk?

Těžko říct, co vlastně znamená být dobrý člověk.

Zeptám se jinak. Na začátku dokumentu citujete profesora Josefa Kouteckého, bývalého děkana 2. LF UK a zakladatele dětské onkologie v Česku. Říká, že lékař, který neumí souznít s pacientem, nemůže být dobrý lékař. Že mnohdy více než lékem pomůžete tím, když vezmete starou babičku za ruku a popovídate si s ní. V tom citátu se mluví o empatii. Musí být dobrý lékař empatický?

Empatie je určitě hodně důležitá.

Dá se podle vás naučit? Třeba s pomocí těch nových výukových metod, které v dokumentu představujete?

Empatie jako taková je hrozně komplexní věc, která je do jisté míry vrozená a třeba i ovlivněná prostředím, v němž jsme vy-

růstali, a do jisté míry se dá možná i naučit. Ale druhá věc je schopnost zvědomovat si komunikaci a dobře komunikovat jako lékař. A tak i někdo, kdo třeba od přírody není moc empatický, může dobře komunikovat tak, aby měl pacient pocit, že se setkal s dobrým lékařem a že péče, kterou mu dává, je dobrá, že mu pomáhá.

Když jsem byl na kurzu komunikace, kde se studenti vžívají do různých rolí a těžkých situací, tak lektorka paní Hrdličková říkala, že pokud máte pocit, že nejste v komunikaci dobří, tak se nemusíte bát, protože jsou metodiky, postupy, které když si lékař osvojí, tak to není tolik o empatii jako spíš o nějaké schopnosti, která je naučitelná.

Protože ona empatie v lékařském prostředí je vlastně docela komplikovaná. Když si představíte, že jste velmi empatický člověk, tak je otázka, jestli tu práci vůbec můžete dělat, když vás rozloží jeden těžký případ a nemáte potom sílu řešit další, s nimiž se denně setkáváte. Empatie a schopnost komunikovat jako lékař jsou dvě různé věci.

V čem ještě může tento nový předmět pomoci?

V tom, že lékaři se nemusí učit komunikovat s pacientem při sdělování závažných zpráv metodou pokus omyl, což tak ve zdravotnictví doteď často bylo. Že se lékař naučil sdělovat závažné zprávy tak, že to prostě dostal za úkol a nevěděl, jak na to, a pak zjistil, že takhle ne a příště to udělám jinak, což pro něj samozřejmě bylo hodně těžké. Tohle teď může pomoci. A další pomoc je, že se medicína vžívají do role pacientů.

Napadají mě k tomu ještě dvě otázky. První – abychom uzavřeli téma empatie a komunikace – v čem je pro vás posel-

Jindřich Andrš (1994)

Vystudoval režii dokumentárních filmů na FAMU, filmovou vědu na Univerzitě Karlově a Edinburgh Napier University. Za svůj krátký film Poslední šichta Tomáše Hisema obdržel Zvláštní uznání v sekci Česká radost na MFDF Jihlava 2017 a další ceny. Na téma krátkého filmu navázal ve svém celovečerním debutu Nová šichta – portrétu propuštěného horníka, který se rozhodl přeučit na programátora. Film získal v roce 2020 na MFDF Jihlava hlavní cenu v sekci Česká radost i Cenu diváků a cenu Silver Eye. Nová šichta byla také nominována na Českého lva za nejlepší dokument a odnesla si Cena Innogy pro objev roku z Cen české filmové kritiky. Hlavní cenu si film odnesl z festivalu FAMU (2022). Jako producent stojí za krátkým filmem Pripjat Piano – filmovou básní z Černobylu.

Jindřich Andrš: Lékař by měl pacienta vnímat jako člověka, ne jako soubor čísel v papírech

ství citátu pana profesora Kouckého? Proč jste použil zrovna ten a co by si z něj měl odnést divák?

Profesor Koucký často mluvil o tom, že medicína se dehumanizuje. A já ten citát chápu tak, že lékař by měl klást důraz na to, aby pacienta vnímal jako člověka, a ne jako soubor čísel v papírech, a aby si vyhradil ve své práci prostor tak, aby to mohl dělat.

A tohle se podle vás naučit dá? Takový přístup?

Určitě – tím, že máte mentory, kteří to tak dělají, a vy je sledujete, nebo potom, byť omezeně, i na škole. Třeba já jsem si předtím vůbec neuvědomoval, že vy vlastně, když vystudujete medicínu, vůbec nemáte po absolvování školy kompetence někoho léčit, aniž by na vás někdo dohlížel.

Nejste lékař v tom pravém slova smyslu, potom se dále specializujete a máte nějaké mentory, které následujete. Od nich potom často přijímáte, jak s tím pacientem komunikovat, nenechat se přehltnout administrativou a podobně. Zase se to hrozně liší obor od oboru.

A moje druhá otázka. Aktuálně běží na ČT1 seriál Smysl pro tumor, z lékařského prostředí. Ten v počátku filmovou cestou zachycuje výuku metody komunikace závažných zpráv, které se ukazují i ve vašem dokumentu. Mluvil jste s tvůrci, sdíleli jste nějaké poznatky, inspirovali jste se navzájem?

Popravdě jsem vůbec nevěděl, že ten seriál vzniká, takže jsem ho neviděl, ale chystám se na něj. Jen mě překvapilo, že je to seriál podle zahraniční předlohy, a já s lektory těch simulačních komunikací kolikrát de-

batoval o tom, že tyhle metody jsou v zahraničí běžnější než v Česku.

Co jste chtěl jako tvůrce, režisér filmem sdělit a myslíte, že se to podařilo?

Pro mě bylo důležité ukázat, že to, jak se lékař k pacientovi vztahuje jako člověk, je stejně důležité jako to, jaké má znalosti, jaké používá diagnostické postupy, a že je to vlastně jedna nádoba. A myslím, že tohle se snad podařilo, že film dává na tuto rovinu té profese důraz. Je to pro mě důležité i z té perspektivy, že fascinující technologický rozvoj, kterým procházíme, může lidskost z lékařské profese nějak vytěšňovat. Proto pro mě bylo důležité spíše než vychvalovat fascinující technologické lékařské postupy a metody se soustředit na lidskou rovinu lékařské profese.

Mohl byste vypíchnout jeden, dva momenty, které pro vás byly z natáčení nejsilnější?

Všechny situace, které jsem tam zažil, byly silné, protože vlastně všechny postavy na začátku scén nevěděly, co se stane, a prožívaly to úplně poprvé, a tak jsem to s nimi prožíval i já. Nejsilnější ale bylo, když jsem strávil asi tři dny na operačním sále s Vojtou Šimečkem, s anesteziologem, kdy mě překvapilo, že vlastně když přivezou pacienta na operační sál, tak je s ním anesteziolog úplně sám, než přijde chirurgický tým, to jsem si nikdy úplně neuvědomoval.

A to může být pro pacienta velmi traumatizující, protože stejně operaci vnímá i mnoho pacientů. Ale Vojtěch měl neuvěřitelnou energii, dokázal s každým pacientem navázat takový vztah, vyptat se ho na takové věci, že pacient vlastně zapomněl, že jde na nějakou operaci, že ho hodně uklidnil. Pro mě bylo fascinující to

vidět i v takovém množství – během pár dnů jsem viděl třeba deset pacientů, se kterými to takhle dokázal. To byl pro mě hodně silný zážitek, jakou energii dokáže on vlastně vydat za to, aby nejen operace byla úspěšná, ale aby se i pacient u toho cítil dobře.

To asi musí dobře umět tu energii zase dočerpávat, když jí tolik vydává – myslím na téma, které jsme nakousli na začátku rozhovoru – vyhoření lékařů.

Přesně tak. Na tohle téma jsem o Vojtěchu Šimečkovi natočil pro Český rozhlas radiodokument s názvem Nevyhořet! Je takový osobněji položený než dokument Tělo-duše-pacient a rozebíráme tam hodně témat, která jsme otevřeli i teď spolu. Je k přehrání na webu Českého rozhlasu nebo ve všech podcastových aplikacích pod heslem „Jako deset drinků najednou“.

Dočetla jsem se, že lékařskému prostředí se budete věnovat i v dalším chystaném filmovém dokumentu, tentokrát celovečerním.

Natáčení začne na podzim a bude se jednat v podstatě o podobnou tematiku. Mělo by jít o portrét motolské nemocnice, což je mimochodem největší nemocnice v Evropě, očima mediků, kteří si tam vyzkouší po krátkou dobu pracovat. V rámci školy mají předmět K10, klinická desítka, a ten spočívá v tom, že stráví deset dní v provozu nemocnice, a je to něco, co předtím vůbec nezažili. Každý si vybere jiný obor, jinou kliniku a já bych chtěl zachytit nemocnici očima mediků a mladých lékařů, kteří je mentorují, co zažijí během těch deseti dnů.

Díky za rozhovor.

Toto číslo vyšlo s podporou Lékárny U černého orla v Prostějově

Časopis vychází s podporou Koruny České

zelení A DOBA – měsíčník zelených hnutí

Vydává Zelený kruh Olomouc. Náklad 2 500 výtisků. Uzávěrka 15. dne v měsíci. Šéfredaktor MUDr. Pavel Andrš, výtvarný redaktor Jiří Komár Jurečka
Redakce: V Kotlině 4, 779 00 Olomouc, tel./fax: 585 436 926
e-mail: zeleny.kruh.ol@mybox.cz, http://www.zelenykruholomouc.cz
Objednávky na adrese redakce.

Registrováno referátem kultury OkÚ Olomouc pod číslem MK ČR E 12634.
Podávání novinových zásilek povoleno Českou poštou, s. p., Odštěpným závodem Severní Morava, č. j.: 543/97 - p/1 ze dne 10. 2. 1997

adresát:

Tištěnou verzi tiskneme na recyklovaném papíře běleném bez použití chlóru